

AKATALPA

Temmuz 2022 - Sayı 271

Aylık Şiir ve Eleştiri Dergisi

ISSN 1305 - 7685

Mustafa Ergin KILIÇ

Musa ÖZ

İHTİMAL

bir ihtimal daha var o da aşk mı dersin...

i
şilebimin burnu kanadı
tampon yaptı filikalar
iskelenin parmakları

ii
serdin kendini
kızıl dutumun altına
çarşaftan deniz

iii
mut oldu
dut oldu incir oldu
da dertlerim
şu serçeler yemedi

yine kendi
yedi içini

iv
aynı kafede
kimi üst üste kapanan
kimi iç içe geçen
iki sandalye

aşağı yukarı aşağı yukarı
aynı tartıda karşılıklı iki kefe

aynı hamalın sağında ve solunda
sallanan iki küfe

çekmece olsam
geçirir misin beni
masana yine

v
sen ve ben
aynı yağda
kavrulan
pirinç ve şehriye

EKİNLER TAVŞAN KOVALARKEN

Leylaklara gittik seninle bir kuytuya
Ah, ikişer üçer düğmelerimiz eksiktir o yüzden

Ekinler tavşan kovalarken doğmuşum, öyle der annem

Unutabilir misin buluştuklarımızı tümcelerde

Oysa bel başının otu belli olur bel dibinde

Göz göze gelsek seninle, yaşarla göz göze gelirdim
İncelik isteyen, ustalık isteyen bir kızdım
Acı içindeyim şimdi bir köpeğin aşk kırgınlığı gibi

Seni anlatmaya elverişli bir sözcük yok daha

Yalnızlık kuru bir ot olsa, hiç kımıldamasa rüzgârda

Aşklar kirlili beyaz gömlek gibidir yorar insanı
Sözün çirasını tuttuğursam, reçine aksa kül üstüne

Büyürdü yıldızlar kırlarda, ay kadar olurdu geceleri
Güzel kızdın, işveliydin, gözlerini iyi değerlendirirdin
Ne zaman kederlensem yalnızlığı ararım sanki

Bir lalenin gölgesine giyinip gelirdik ikindiüstleri

Ön bahçede muhabbet bağdaş dokusa güneşe

Düşünürüm de o günler 'elifi bahar'dı kasaba yolları
Kavgalar gördüm, kavilleştiğim oldu, koştum bir de
uçurumlarla

Oysa bel başının otu belli olur bel dibinde

Ekinler tavşan kovalarken doğmuşum, öyle der annem

Gündemimde sen varsın bir de yaşama sevincim

Ekrem Acar, Döndü Açıkgöz, Gülçin Yağmur Akbulut, Serkan Akça, Hüseyin Alemdar, Arzu Cura Altunbulak, Serap Aslı Araklı, Cansu Aydın, Süreyya Ş. Aydınhan, Atnan Başkesen, Dilek Bayram, Tahir Musa Ceylan, Fazlı Çoban, Filiz Kalkışım Çolak, Öztekin Düzgün, Orhan Emre, Barış Erdoğan, Osman Serhat Erkekli, Kemal Gültekin, Uluay Koçak Güvener, Nihan Işıker, Taha İhsan, Zeynep Karaca, Muammer Karadaş, Önder Kaya, Oğuzhan Kayacan, Mustafa Ergin Kılıç, Erdoğan Kul, Ferziye Küçük, Musa Öz, Serkan Özer, Hüseyin Peker, Muharrem Sönmez, Halil Şahan, Şerif Temurtaş, İbrahim Tığ, Ertuğrul Tiryaki, Mehmet Akif Tutumlu, Yeprem Türk, Ergün Yazıcı, Ümit Yıldırım.

DÜŞÜNME BİÇİMLERİYLE OLUŞTURULAN BİR ŞİİR: MEKİK

Halil ŞAHAN

*Güzel şeyler oldu, unutmak gibi
böyle diyorum ya inanmaz hiçbiriniz
İyi şeyler de oldu, yenilmeyi öğrendin.*

*Kimsenin ömrü o kadar uzun değil
devrimi görmeden öldü çoğumuz
halk deyip durma, kimin umurunda
onlar kırmadı mı yasak aşkı mı.*

*Bir nefes almak için sevdiğini sanırsın
bu yetmez sana, istersin sevimiyi
öyle olmuyor işte
üzülse de çekip gidiyor kuşlar
giden de sevilir gerçekten seviyorsan.*

*Diyelim ki ceylanı kurtardın aslanın ağzından
sevindin buna
açlıktan ölünce aslanın yavrusu
o zaman ne yapacaksın?*

*Böyle bir şeydir, bir aradadır sevinçle keder
bir mekik gelir gider, dokuduğu hüzündür
elinde bir oyalı mendil kalır
ayrılıktır uçlarından damlayan.*

*Gecenin bir ucunda kal, ben öbür ucundayım
ben ceylana sevinirken kurtuldu diye
sen aslanın açlıktan ölen yavrusu için üzül.*

*Böyleyiz, iki ayrı insanız, bu yüzden birlikteyiz
bunu anlamadıktan sonra
bir daha istemem beni sevmeni*

Veysel Çolak

(Dünya Mekik Acılar 2021)
(İnternetteki Veysel Çolak

Evet, şiirde şairin konuştuğu birileri var. Ama kim ya d kimler olduğu pek belli değil. Bazen sevgilisi, bazen bir dert ortağı, sanırım çoğu kez de kendisi. Örneğin , “böyle diyorum ya inanmaz hiçbiriniz” dizesinde kendisi konuşuyor, ama karşısında bir topluluk var. Ve kendisini o topluluğun bir üyesi saydığı da anlaşılıyor.

Şairimizin kendisini bir topluluğun üyesi gördüğünün başka belirtileri de var: Örneğin “devrimi görmeden öldü çoğumuz” dizesindeki “çoğumuz” birinci çoğul adında yansımakta bu.

“İyi şeyler de oldu, yenilmeyi öğrendin.” dizesinde ise kendisiyle konuşuyor şairimiz. Sevgiliye söylenecek bir söz değil bu. Özelleştire özelliği taşıyor.

“Devrimi görmeden öldü çoğumuz” dizesine bir kez daha bakmak istiyorum. Gerçi beklentisi çok uzun sürdüğü, örneğin insan ömrünü aştığı için devrim görülemedi, ama bu süreç başka sorunlar da yaratmışa benziyor:

“halk deyip durma, kimin umurunda / onlar kırmadı mı yasak aşkı mı?”

Evet, halktan umut kesilmiş, olumsuzlukların, özellikle de bireysel olanların sorumlusu o, giderek ona karşı derin bir hoşnutsuzluk duyulmaya da başlanmış. Öyle ki ona hınç bile besleniyor: “onlar kırmadı mı yasak aşkı mı?” dizesinin sorgulayıcı söylemine bence çok açık bu.

Üçüncü bölümde şairimiz kendisiyle hasbihalde. Sevdasını, ki epeyce sorunlu olduğu seziliyor, yeni baştan yaşamaya başlıyor. Yapıp ettikleriyle hesaplaşıyor, ama asıl önemlisi kendini avutmaya çalışması: “giden de sevilir gerçekten seviyorsan” dizesinde söylenmek istenen o. Ve kendini ikna etme çabası da gizli o dizede. Önemli olan sevmektir, sevdiğinin yanında olması gerekmez. Dizenin altında yatan bu.

Doğrusu şiir kişimizin inanarak konuştuğu konusunda kuşkuvarım var. Galiba kendini inandırabilmek için durumu psikolojik olarak rasyonalize etme çabasında. Dördüncü bölümde de sürüyor bu tutum:

*“Diyelim ki ceylanı kurtardın aslanın ağzından
sevindin buna
açlıktan ölünce aslanın yavrusu
o zaman ne yapacaksın?”*

Şiir kişimiz güç bir ikilem içinde. Ceylanı aslanın ağzından kurtarırsa, aslanın yavrusu ölecek, kurtarmazsa ceylancık. Görünüşte ikisine de kıyamıyor gibi. Ama biraz daha yakından bakınca pek de öyle olmadığı ya da öyle olmasının istenmediği anlaşılıyor: Kişimiz bazı olumsuzlukları gene rasyonalize ediyor: “Açlıktan ölünce aslanın yavrusu / o zaman ne yapacaksın?” dizelerinin sorgulayıcı, hatta biraz da paylayıcı söyleminden bırak aslan parçasını ceylanı anlamı çıkıyor. Zaten bir sonraki, “sen aslanın açlıktan ölen yavrusu için üzül” dizesiyle de vurgulanmış bu. O dizede biraz da göz dağı var çünkü.

Öyle anlaşılıyor ki, o güzelim ceylan parçalanacak. Şiir kişimiz, beyniyle değil de gönlüyle akıl yürütüyor. Öyle yapınca da, durumu kendi lehine çevirmiş , başka bir deyişle işine geldiği biçime sokmuş .

Doğrusu, şiirin sonlarına doğru şairimize haksızlık mı ediyorum kuşkusuna düştüm. Çünkü;

*“ben ceylana sevinirken kurtuldu diye
sen aslanın açlıktan ölen yavrusu için üzül.”*

dizeleri aklıma kurcalayıp duruyor. Bu dizelerde ben ve sen olarak gösterilen şiir kişilerinin ikisi de insancıl bir tutum içinde. Biri bir can kurtuldu diye seviniyor, öbürü başka bir can öldü diye üzülüyor. Sevinilen de üzümlenen de insancılık içermekte. Öyleyse, aslanın yavrusuna biraz gönül eğmiş gibi görünse de şairimizin kesin bir yeğleme yaptığı söylenemez bence.

Bu şiirin anlatımına öyküleme egemen. Bu, şiirin daha çok somutlamalarla kurulmasına yol açmış. Ayrıca örtük eğretilemelerin olmaması kolay kavranmasını sağlıyor. Somutlamaların yerinelerle yapılmış olması ise zihinde şiire uzanan düşünceler uyandırıyor. Görülüyor ki, imgeler her zaman duygusal çağrışımlarla yaratılmaz, düşünceler de imge kurar.

Ben severek okudum Mekik’i.

Mehmet Akif TUTUMLU

KIVILCIMLAR

Arabaların, beton blokların,
çarkta dönen insan selinin ortasından kaçıp,
yıkık bir gecekonduunun
terkedilmiş ağacına sarılmak.

Sarkık çatı kalaslarının
arasından gökyüzüne,
beton çatlağından fırlayan
nergise,
kırık pencerede uyuklayan kediye
bakmak.

Ve kuzey yolculuğunda
bulutlara uzanıp
onlardan şehrin ve hırsın
erişemediği
bir zamanı damıtmak.

Birbirimizin içinde erimeden
yaşamın taze soluğunu
paylaşmak.

Döndü AÇIKGÖZ

GECEİNİN ŞAHİDİ OLMAZ

Kapılıp gittik rüzgâra dilimizde bir ah
O bahar ki kaç yıl ötesinde
Tam olarak bilinmez aşkın ne olduğu
Gülümseyen bir yaradır kapıya gelen
Her şey bir yok oluşta saklıdır

Ne gecenin ne yalanın ne bu isyanın şahidi var
Bendeki sessizliği bozar diplerden gelen uğultu
Her şey suya konuşulur taşra kasabalarında
Ya gider ya da büyür uzağa düşünce aşk
Üşüyorum ama bir siyah gül sebeptir

Bir gömlek bir hırka hepsi o yazdan kalan
Dolanır bahçeleri kuşlar susunca gölgeler
Ruhumdaki neşterin sahibini bir türlü anlatamam
Ah yüreğimde ağlayan ölümler
Artık başkaları gelir gittiğiniz nehirde

Hangi yüzünü seyrediyor aynada aşkın katili
Çiğ yağın çiçekler salasız kondu mezara
Kapılar ki susar o evin önüne varsam
İnsan sürekli kendine uçan bir kuş olamaz
Yaşanıp unutulmuş aşklar bil ki ölümlü

Sevmek yok
Ellerim hayat çıkarır fırtınalar içinden
Dudaklarım vurulan hangi gülü öpsün
Bütün âhım gökyüzü tutuşunca yandı
Su yandı/ renklerim/ yüzdüğüm denizler yandı
Eriyen mum ışığına kaç nefes bıraktım

Tahir Musa CEYLAN

FERFENE

Benim siyaha bazen de kırmızıya ihtiyacım oluyor
Adamı kadını boyayıp onlarla öyle baş etmek
İnsanı insanla değil renkle, bir kişisizler kitabı
Çünkü pek de iyi olmuyor bir insanı çok sevmek

Hayatı yalan olanın söylediği yalan güzeldir, hırsızların ufak
Hırsızlıkları bir de, kokmaz bulaşmaz biri kadar sıkıcısı yok
Yaparsam seversiniz, insansız yalanlar ve hırsızlıklar
kitabını
Olur gider bakarsın tuhaf şeyler satan bir tuhafiyeci figanı

Sen ölürken ıstakoz yaşlanmıyor bile
O neden ihtiyaç duysun size
Herkes gerek yok, yüreğim bazılarının evi zaten, biz evde
trajedi
Trajedi ise dünyadan sonraki berzah gezegen, adı bizle ebedi

Mikroskopta mutsuz canlı görmedim, kıvıllı kıvıllı keratolar
Boy boy resimler, hepsinin albümü aklı başında kitap
İnsanı işgal ediyor ama zarar vermiyor, sufi gibiler
Tevekkeli yirmi bir gram ruhuz, insanın yerini alacak
mikroplar

Küçük farkların narsistiyiz biz, daha o zaman küçülmüştü
Kant konuşunca sevinmiş, gözümde tekrar büyümüştü dünya
Bir de oynarken sevmiştim insanı, atım arap, halim harap,
ferfene
Kant ölmüş, mürşitsiz yeryüzü, şimdi bebekler organı
olmayan anne

İbrahim TİĞ

GÖK

aşktı yaşamın mülkiyeti
bir şehir bütün güvercinlerini kefenleyip
anne öldü akşamı üstelik

kurşuni bir akşamı dağıtır şehir
gözüm aşınır atlası yırtık yağmurlar
aklar kendini, gecenin hecesi yok
dudaklarını ısırıp bir kadın
çocukların göğsüne gömülür

gönlümü gezdiriyorum çok dilli rüyalarda
suları tersine akıtmasam da
mevsimlik işçi bir yığın kırıntı içimde

bir tını, mor ve leylak!
bir hatırayı yorup üzüyor o dilsiz ağız
babasını özleyen her oğul kendi beşiğini sallar
yalnız kaldırımlar girer şehirlere
evlat açmış anneler
gizli yaralarını sever bu yüzden

vakit tamam izdivaca çekildi yer ve gök!

SADECE ŞİİR

Hüseyin ALEMDAR

Hazrı ve hevesi hayat ve persona yap şairsen eğer. Aşk ve ölümSüzlüğü hayat ve persona yapıp sonsuza uçuranlar şairler elbette, peygamberler değil. Şiirin gönderinde sözdizimi, imge düzeni, metafor zıpkını, söylem kipi göğü delen büyülü burgu şiirmiş meğer. Bak, gönderdim işte! Şiir; karanlık dünyadaki yarın, yarın ya da öbür gün başka bir günün ışığı. Yanlış anlama, şiir ve gelecekte söz etmedim. Kaldı ki şiirin dünü ve bugünü vardır, ötesi *çokşimdi*, şimdinin sonsuzluğu.

1

Şiir ki bir atın nefesi! Atlar ve şiir koştukça; beyazım taç, yeşilim kan. Soylu ve hakiki şairin vedası Doğu-Batı sentaksı gönderinde(dan) akmalı. Tanrılar böyle giyinir yeminlerini ve yaslarını. Şiir biraz da şer ve şüphe! Ah! *"Yara ve yas insanlar ve sözcükler arasında büyür!"**

2

Şiir; aydın dişilik entelektüel diş bileme hazrı delilik-- ah, hiç kimse otuzundan sonra şair olmasın!

3

Şiir, sonsuzluk taşı; hem zamandaş hem uzamdaş, şaire-- zaman ve uzam sarkacında en uzağa gitme hazzıdır şiir! Sahi, *"Kim dönüp söz edebildi en son şiirden?"***

4

Ey genç şair, orda mısın!
Diyecektim ki yaza yaza, büke büke yaşlanmaya başladın mı? Bir de o yaşlanma- bükülme anında genceldiğinin farkına varırsan dünyadaki bütün cehennemler senin. Şairsen, anlatı dilini, şiir dilini yakalamak için defalarca yazacaksın, öleyazmak denir buna. Hiçbir şair Fazıl Hüsnü Dağlarca kadar şanslı değil, onda Çocuk ve Allah'ın sevabi dokunuşları vardı, çoğun yazdıkları ilk hallerdekilerdir. Oysa sen de bizler de en az on kez yazmalıyız, yaza boza bulmalıyız yarına kalacak şiiri. Ha gayret!

5

Şiir; genç ve güzel kalma isteği, arzusu-- aslında şiir, kelebek ürpertisi; uzun şiirleri bile güzel gösteren şiirin ömrünün bir kelebeğin ömrü kadar kısa oluşu!

6

Ey genç şair! Bir gittin pir gittin, gittiysen temelli git ve yazmaktan vazgeçme. Yapıtlarınla dönmek istediğinde belki Puşkin pişmanlığı duyar, Mayakovski hırçınığımı kuşanır da bağışlarım seni. Eğer ölmemişsem. Bağışlamak da hırçılık da fena öldürür, bilesin! İyisi mi git ve dönme bir daha. Dedim ya, ertesi gün ölecekmiş gibi yaz ama; kalpten düşman olmaz, dilini damağını düşman kılarcasına hayvani iştahla yaz, yazdıkça senin yanındayım. Arada bir "düşman" dilini benim için de ısıtır. Dilin imge bıçağıyla uzakları ısırtmanın tadı başka, şiir o tat aslında. Sakın ha, hiçbir zaman silme sesindeki kiri; şiire bir yerde sesteki kir denir! *"Hiç kimse yıkamıyor sesindeki kiri / Sisifos cezalı şairler cezalı / Sonra aşka kim gömlek yırtacak / Ben neredeyim kim bilir"****

7

İlk şiiri de son şiiri de tanrı misafiri şairler duyar, görür-- kar çocukken yağar çiçek bıçakta kanar

8

Şiir üzerine yazmak, düşünce üretmek poetikamı ele versin diye değil. Keşke daha başından beri bir şiir güncem olaydı. Bu bağlamda küçük İskender'in Cangüncem'ini diğer kitaplarından daha çok severim. Eklemelerle keşke yeni basımı yapılsa. Orda ne şiirler ne dizeler heba edilmiştir dönüp kendi bile görse. Ben aslında şiirlerim, dizelerim "heba" olsun diye yazmıyorum poetik metinlerimi, aksine şiirime derkenar, dayanak olsun diye yazıyorum. Yazmak fiiliyle ta baştan beri kan kardeş gibiyiz, ona "yakınlık" anlamı yüklemek çok hoşuma gidiyor. Bileyazmak, düşeyazmak, öleyazmak sanki yazı kaderimin üçüzleri gibi. Keşke kitap anlamında dolaşımda daha çok yapıtım olsa. Şimdi şu an, küçük İskender'i, sevgili kankamı kıskanmamak elde değil, vasata rağmen!

9

Aşk zamanla tükenmeyendir şiir de öyle, üstelik ikisi de insandan önce-- incirin kayalara tutunuşundaki ısrar ikisinde de!

10

Say ki, de ki, hep "Dağ" dediği o filmi de çekip öyle gitti Yılmaz Güney! Pelikül yalan söylemez, kül de-- *"Bir dağa yalvarırsan Cevap verir! Bir dağa konuşursan Kederlenir." *****

11

Şiir; kağıtta ya da perdede her kalbi uzağın sinemaskobu-- uzak gözlüğüyle dize dize hatıraları bile yakın eden! Şimdiki zaman cehenneminde gidememe çıkmazına metafizik, kederlenme ritüeline nihilizm de; şiir, umutsuzluk da bile uç verir, kanatlandırır, gönendirir uçurur şairini--

12

Gitmekle kalmak arasındaki hatırlaşın boşluktur şiir-- dahası laf güzafıktır şiir, aykırı yaşamak gibi!

13

İrin uçma imkanları yazıyla, denemeyle, aforizmalarla değil, ödüllerle hiç değil; şiirle, sadece şiirle-- şiirin resulü Fazıl Hüsnü Dağlarca'dan tek öğrendiğim!

14

Şiiri U Lekesi-- *"Mutluluk adına kaç dakikamı hatırlarım dünyada. Mutluluk, güzel çarıkta da ben giyemedim galiba. Yer yüzü bir fırındı, bir tek beni pişirdi!" ******

15

*"Şiir, ancak insana dönük olduğu zaman insanca söz olur." ******

Yirmili yaşlardaki iki gençliğimden biri Pablo Neruda, diğeri Enver Gökçe idi. Öncelikle bir dünya şairi olma hevesim vardı; biraz Eğin'liydim çokça Şilili. Pablo Neruda şiirlerini Türk şiirinin en onurlu şairi Enver Gökçe'nin pirüpak çevirilerinden okumuştum. Ankara'ya ilk gittiğimde öncelikle Enver Gökçe ile tanışmalıydım. Neruda'yı ondan dinlemeliydim; olmadı. Onun Seyranbağları Huzurevi'ndeki pijamalı fotoğrafını hatırlıyorum o ilk gençliğimden. Sahi, Pablo Neruda kimdi? 1904 Şili doğumlu şiirin dünya onuru. Asıl adı Neftali Reyes'ti. Daha genç yaşında, Çek klasiği Jan Neruda'nın Contes de la Malastrana'sını okuyup bu adı almıştı. O benim başucu şairimdi artık. Dünyaya ve aşka sorduğum her sorunun muhatabı, baş tacım.

16

Bir zar önceyle bir zar sonranın arasındaki o en ince zardır şiir; şairine bile zor görünür. Yarattığın sözcüklere değil, harf aralarına bak ey şair, hatta harf kıvrımlarına--

17

Şiir; içteki ses ırmağı, günah sevap yumağı.
Kalp atışı hem aşka başlatır seni hem şiire,
başlayıp bitene kadar tenden tine suç ortağı--

18

Şairkişi gün aşırı kendi şiirlerine ve personasına şerhler düşen kişidir. Bu bir anlama onun poetik temrini ve kendi varoluşsal kimliğinin onarımıdır. Bunu şer ve şerha çiçekleriyle yapar. Şair de şiir de işte bu sayfalarda gizlidir, bu çekici kıyamette--

19

Şiir; acırmak, güzel ırmak...
Sahi, tene teknil güzeldi Güzel Irmak!

20

Aşk ile şiir; nefesin nefse dönüşmesi kanda:
Aşk, zülfikarın içte kanattığı;
şiir, aşkın kan cümle kendine kanat taktığı--

21

Dünya kuruldu kurulu
dünya zehirli okla vuruldu vurulu
gençliğin ve şiirin bilgisi gençtir, diridir.

22

Şiir; uzağın sinemaskobu,
sağ göz sol elle günahın deftere yazılışı--

23

Bağışla beni cahil ve civan kalbim! Sana ve kendime rağmen şairim--

"vazgeçmenin rengidir kahverengi
giyinirken beni unut
soyunurken unutma!" *****

∞

Yazgısı ve yâdı narbülbulü olan ne yapsa unutmaz!

*) Adonis

**) Enis Batur

****) Zeynep Seyyah Ak

*****) Bejan Matur

******) Yeprem Türk

******) Pablo Neruda

******) Murathan Mungan

DAĞ ESPASLARI

*Dil ilaçtır; öldürür, iyileştirir!**

1

Burda, kına niyetine
günleri taşlarla kanattım
gelinliğimi bir tek sana giydirdim
ey sevgili Zaman!

2

İçimin dört ortalı dert defterine
üç başlıkta kendimi ekledim:

Şiir Kalır

Ölüm Kalır

Aşk Kalır—

3

Aşk ölçü de ağlamak ölçü müdür
buralara gelince anladım
duydum da
ölüler de ağlarmış

4

Ah!

Sina Akyol da gitti sahi
en güzel dağ resmi çizen
salyangozu öldürme sakın--
gecenin ve ilmin bilge çizgisi
kaybolur yoksa!

5

İki tepenin arası keklik sürüsü
ölü duvaklı olsa da her biri
bahara geç kalma dersi
pekiyi hepsinin

6

Şiir ve gelin rengim morguvan
aşk var diye şiiri ölümsedim
şiir var diye aşka gülümsedim

7

İki şeye şer katılmaz ey sevgili
aşka ve şiire
cennet cehennem rengi de ister
oysaki her ikisi
daha güzel olsun diye aşk
daha güzele varsın diye şiir:
Sahi, korku ve uçurum da gerek bize!

8

Elinin ısısını kalbime götür
ey sevgili
beni böyle de ele versin
ömrümün espasları

9

Yeter ki
incitme yüzümü aynalarda!

(* Platon / Keza dağ da öyle

Barış ERDOĞAN

YENİDEN DOĞMAK İÇİN

*Sözcükleri murdar eden olma,
kurban eden ol.*

Her sözcük keşfi, yeni bir c'esarettir.

Sözcüklerin keşfinden sonra ağzımın tadı bozuldu. Her saniye kapım çalınır; biri konuk, biri yolcu. Gerçi su isteyen, yatılıya kalanı yok. Kıyıda köşede bir nefeslik kalanlar bellek düşmanı. Ama en tatlı olanlar da onlar, dalın en ucunda kızaran meyveler tadında. Yalnız kalabilene kul köleler... Gizi çözülen bir ömür cümlede kalma sevdalı ve cümleye gönüllü mahkum. Ben "yalnızlık"ı seçtim. Dört dörtlük, dört hecelik; gizini çözdüm. Sır.

Ekler ise sözcüklere beladır bazen: Sen olmak, sen'in olmak, sen'le olmak... Ben sözcüklerin "dostluğu ve düşmanlığı" kirli dillerde barındırdığı düşüncesindeyim. Düşünsenize, "c'esaret" bir harfini kaybetse "esaret" in zindanını boylayabilir. Ömrü "aman-zaman" içinde akıp gider.

Ey cümle, sözcüklerimi daha da derinleştiriyorsun.

Ağır, anlaşılmaz sözcükler tadına ilk kez bakılan meyveler gibi. Zamanla alışılan türden... Bir daha o eski tadına dönülemez. Seneca göğüs kemiğini çatırdatmayı seven bir düşünür, basit bir anlatımla duygusal okurları hüsrana uğratar: "Sevip de kaybetmek, sevmemiş olmaktan daha iyidir." Bunu karşıtıyla öne sürmek de olanaklı. "Fakir insan malı az olan değil, arzusu çok olandır." sözündeki "arzusu çok olan"ı bir kez daha düşünelim. Hangimiz arzu yığını değiliz? Bu nedenle mi hayatın güzelliklerini kaçırıyoruz? Herhalde.

İyi de, bu dünya arzu dolu yemiştir!

Mahrem sözcüklere merhem gözüyle bakıyorum.

Kelimeler tanrının topraklarımıza serptiği söz tohumlarıdır. Toprağın verimli-verimsiz olmasının bir önemi yok. Düşünsenize Arapların sözcük sayısı bizimkinin iki katıdır. Ancak genleriyle çok oynandığı için Araplar bu sözcük bize ait demekten kaçınırlar. Latinler sağ olsalardı sözcüklerinin eğilip bükülmesinden gurur duyardı. Ben de artık sözcüklerin kökeni üstünde durmuyorum, bizimleşip bizimleşmediğine bakıyorum. Gökte yıldız tutar gibi sözcük tutuyorum, başlıyorum onlarla oynamaya. Bu sabah "lefter"le başladım oyuna. Bir zamanlar futbol dünyamızı parlatan "Lefter". Anlamsız sözcük olmaz mantığıyla çıktım yola. Açtım Eski Yunanca-Türkçe sözlükleri, baktım "özgür" yazıyor. Devamında "Lefteros" gibi sözcükler de geçiyor, görmezden geldim. Yanlışlıkla Farsça "leftere" sözcüğünün kapısını çalmışım ki, "alçak, bayağı, sefil, namert, rezil, aşağılık" anlamlarının istilasına uğradım. Kaçtım oradan. Zaten Japonların "shuushi" (sonbahar, hüznün ayı, melankoli) dedikleri aydayız. Güller de tarumar oldu. Olsun, ben yine de gül kokusu alırım her mevsim. Bazen yoğun, bazen keskin. Kurtulayım şu kokudan dediğim oldu. Nasıl diye araştırmaya çıktım. Bizim Giritli Kazancakis "kiraz"a düşkünmüş. Fiyatı öyle artmış ki kiraz alamaz olmuş. Ama kiraz kokusundan kurtulamıyor da. Bir gün yiyebileceğinin beş on katını almış, oturmuş yemiştir. Kiraz da kendisini yemiştir. Keçinin sumağa ettiğini sumak da keçiyeye edermiş misali. Kalkıp gülyağı çıkararak bir fabrikaya gittim, bir çuval gül aldım. Burnumu gül çuvalına soktum, gözümü hastanede açtım.

uzak yollardan geldim aç kapını
yer yatağımı ser kalbin en kuytu köşelerine
soluğum tükeninceye değin uzun uzun susalım
yağmurlar başlarsa aldırma
çok fırtınalara kaldım bu yalnızlık yollarında
sen yeni sürgün ben yorgunluğun sıcaklığında
olsun yine de güzel şey senle yaşamak
uzak yollardan geldim aç kollarımı
ay ışığını satın aldım sessiz caddelerden
iyi geldi akşamüstü gün batımına
oysa ne çok ölmüş insan yeniden doğmak için
sarıl bana yaralarım kanıyor hâlâ
şimdi her şey vız gelir baharında bana

Sözcükler iç organları çürümeden ölmez.

Sizi bilmem, ben kapımı çalan sözcüğü tanıyamıyorsam hemen içeri almam; kapı ağzı sohbetiyle nüvesini tanımaya çalışırım. Çok tanıdık gelmişse neden kılık değiştirdiğini sorarım. Aslında kılık kıyafet değişikliği yeni iklimine uymak.

Bu sabah kapımı iki sözcük çaldı: umut ve ümit. Dedim ya, neyin nesi, kimin fesi? İçimdeki "ümit" adlı Farisi kuş çok zamandır ötüp durur. Sustu mu, Fikret şakır: "Kimseden ümmid-i feyz etmem, dilenmem perr ü bâl" Bizim "umut"a ne oluyor? Fransa'ya gidip evine dönen Yahya Kemal mi oldu?

"Um-" nedir sahi? "U-mak" ya da "ukmak" ile bir ilgisi var mı? Hep yazarım, Kemal Eraslan, sözcükleri yedi göbek araştırmak mı istiyorsunuz, tek heceye kadar bölüp parçalayın, ot kökünde gizlidir, derdi. Ya annemin, umut etme niyetiyle kullandığı "Umıkma evlat!" sözü?

Detay belleği açar, biliyorum. Oysa ben daha "saban demiri, nişangâh" anlamlarına gelen "amac"ı yedirip içirmeden Farisi "amaç" sofraya oturmuş ki kaşık kaşık bal tattırdım. Sözcüklerin ikizi yoktur, deseler de varmış. Hangisi önce doğdu?

Ey dilim, ey dilsizliğim, beni bağışlayın.

Bağırmadım. Sadece sözcüklerin tınısını yükselttim.

Dil çerçisiyim. Size garip geldi mi? Sözcüklerin güzel tarafı çağrışım zenginliği yaratması. Bir sözcükle kalmıyor çağrışım, birçok olaya da davetiye çıkartıyor. Bizim köyün çerçisi Taşkentli idi. Omzunda garip bir çerçi sandığı. Çatal iğneler, mendiller, çoraplar... İlhan Berk'in çerçisi: "Ve 'geç kaldık' diyor bir çerçi, / inadına şişman, inadına beyaz ve ilaç içer gibi içen çayını" Hele dil hastalığım nüksedeli, çerçilerin öldüğüne inandım. Eskiler, çert diye çerçilerin bir eşyasından söz ederler. Çert-çi dayak yiye yiye çerçi'ye dönmüş. Moğolların çar (bağırma) sözcüğünden geldiği de iddia edilir ki... Geçmişe yolculuk kolay değil.

Diken üstüne yaz ama sözcüklerini dikene kaptırma!

Sözcüklerle gerdeğe gireceksen dil evinde mumunu hazırla. Sözcüklerin bir karanlık tarafı vardır ki ışık tutmazsan çıkıp gelmez bir yerlerden. Einstein'ın, "Eğer ki bir şeyi büyükannene anlatamıyorsan onu anlamamışsın demektir." dediği cinsten bir dil kullanma değil kastettiğim. Dilinden anlama, kendi dilinden cevaplama... Çok karanlığı sevmediği gibi çok aydınlıktan da hoşlanmaz sözcükler. Melali anlayana dökülür dil.

Yeprem TÜRK

AYVAN

Ağzım Fatiha'nın ayvanı değil mi
Ben dinini mi yordum dinin beni mi
Sen yaratmaya kanmadın da
Yaratılmaya doyan ben mi
Değildi maneviyatım ezberi
Bir hamster benzeri

Yusuf'unu hayal ede ede
Güzelliği cilde yürüttüm
Bazen şiirime mısralar soktun
Ben bunu hep bildim

Sana adak dokusunda yaşadım
Sesime yüzüğünü takmadan konuşmadım
Terledim yevmiyemi temizledim
Göğüne bakmaktan namaz tadı aldım

Arzu Cura ALTUNBULAK

GÜZÜN ISLAK SESİ

Derin bir çığlıktı vadiye karışan
Aşkını dip dalgaların katranıyla
bedenine dövdü

Güzün ıslak sesi siren oldu
Kırıldı aynada تنها gürlüdü

Göğsünün tomurcuk duldalarına
Aşkını dikenli yıllara dövdü

Astı ağına kaderin ince sazını
Kanadı umutlar tülbente
kırmızı kırmızı

Oturdu omzuna güneş yakısı
Aşkını zamanın havanında dövdü

Gül teninin sesini duydu
Yalçın dağlara çarptı gözyaşı

Kimsesiz bir hiç öldü

Uluy Koçak GÜVENER

DİPSİZ RÜYALAR

ömrümüzü gülen anılarla bezedi satırlarımız
bu yüzden içimize dizeler sızıyor
asılı kaldığımız sisli büyü
rüyalarımızdan besleniyor

Orhan EMRE

SON

titreyen dudaklarla
sadece sürüklüyordu rüzgâr kabukları

gün yüzüne çıkan aşk: korkunç son

her damlası aynı gölgenin

ağır hareketlerle geçiyoruz kaplumbağaları
gördüğün gibi kibirle ezecekler bizi

bunlar, çok kalabalıklar

yaşadık yine de dünyayı
kalbe saplanan hasret ve hasetle ...

Muharrem SÖNMEZ

SONU TEYLE BİTEN ŞEYLER

-eğer dünyada olsaydı adalet-

korkuyla değil umutla yüzleştiğinde anlarsın
yaşamının zor işleyişini
sonra ayıklandığını her cümlesinden iyiliğin
ve keder karıştığında kalbinin son taşına kadar
her şeyde zulüm değil mi ki
senin aşk dediğin

devrilen saatlerden
çarpan gerçeklerden bu
tadını hatırlarsın sadece imanı kalmamıştır hiç
inkâr tercihli bir otoban
sana göre bütün bu olanlar *altı günlük* bir bekleyiş
oysa *on altı yaşındaysan* bu sadece talihsizlik

kendi doğumuna dublörünle gittin tamam
kendi felaket festivaline o da tamam
kendin olduğun her yerde artık sadece bir sessizlik
zaten eğlencelik bir cinayet
senin yaşamak dediğin...

Taha İHSAN

YETİM

Yetim olmayı
Kaç yaşında bırakır
Müzmin çocuklar

ŞİİR YILINA ÖNDERLİK EDEN KİTAPLAR

Hüseyin PEKER

Altay Ömer Erdoğan, son şiir kitabı '*Bitik*'te adından başlıyor yanıltmaya. Oldukça zinde saydığımız bir deney hizasına getirdiği çalışmalarını, oldukça 'atak' bir toplamda sunarak, adına bitik diyor. Belki 'bitik' ten kastettiği içini saran geçmişiyile olan karamsar buluşmalara verdiği özet tamlama olabilir:

"*sen hep bir telaş doğurdun anne, ben miras bıraktım çocuklarıma*"

Kendini yürütmüş gibi, hatta o kadarla da kalmamış, almış başını uçmuş; ama bunu memnuniyetsiz olarak, dağınık biçimde şiir aralarına saçmaktan sakınmamış:

'çiraklıkla ustalık arasında' yerleştiği evrenini, "*zor günler için giyilmemiş atletler ve donlar, bir paket sigara, belki bir yol haritası, ya da ne dediği anlaşılmas bir pusula! En çok da gözleriyle ölüyor insan! Bir de söyleyemediği sözleriyle!*" durmadan şikâyet eder gibi yazıyor. Gerçi hangi şair kendini yerden yere vurmakta usta değildir ki! Şairliğin bir ucu, kendine sitemden geçer. Altay da öyle!

'*Bitik*' geleneksel şiirle dalgasını geçen, bir deney bahçesine uğramış, toparlanma edası gösteren bir farklı şair portresiyile karşılıyor bizi. Neredeyse hece, aruz ölçülerine yaklaşan biçimler deneyen, Türk şiir geçmişinin uyaklı sisteminin basamaklarında dolaşp yol arayan bir serüvenci bu! Altay gerek toplumsal bilinci ve gerek donanımı ile şiirsel dokumayı hallaç pamuğu gibi birbirine katmış, aşağıdaki dizelerde de anlattığı gibi biraz da karmaşık bir şair portresine çalışmış:

"*mezarlıktan geçerken ıslık çalar
çoğu kez maktul olan
her şey bir şeye benzer
önce bindiği dalı keser insan*"

'*Bitik*' kitabının birinci bölümünde, bölüm sonlarında tekrarladığı bir dize var: "*her şey bir şeye benzer*" Tam anlamlandıramadığım, tekrarına niye gerek duyduğunu çözemediğim bir dağınımayı işaret ediyor bence bu deyiş. Her şeyi bir şeye benzetmek bence tam bir kafa karışıklığının imlenmesi.

Ben tüm bu şiir örgütlenmesi çalışmasının her türlü hali ile bu yılın en ilginç çalışmalarından olduğu kanısındayım. '*Bitik*' özgün bir sestir. Olgun şiir yazmanın bulandırılmış bir resmi gibidir bence. Her yakası renk ve hareketle kuşatılmış bir toplamdır:

"*Ulukışla'dan Dünya'ya uzanan bir yol vardır.
Gönlü yangın olanın imla kılavuzunda*"

Altay, '*bir fotoğraf albümüm olmadı hiç*' diye başladığı giriş önsözünde bir öyküsel tavrıla dokuduğu ve işlediği iç patlamasında '*kelimeler gibi genişlemiş hafızam; boynuma ip ile asılmış bir silgim yok artık!*' diyor. '*Artık verecek bir eşkalim kalmadı*' diye bitirdiği vefat ilânının son köşesinde, bu kadar us

dağınıklığına kılıf hazırlar gibi, sitemlerine ağ örecesine konuşuyor:

"*oysa ne kadar ıraktım fazlalıklarınıza
o kadar çıraktım azlıklarınıza*"

Altay, '*Babalar günü olmamıştı hiç!*' diyerek noktalamaya çalıştığı hayat sitemini, belki de bin yıllık pankartını yalnızlıklardan üstümüze açar gibi konuşuyor. Güzel bir dağınıklıkla. Uyaklarını bir kalıba uydurmaya çalışarak.

'*Bitik*' Nur topu gibi bir maskeli balo; şairin deyişiyile. Hayatta kazandıkları, edindikleri ile, zamanın yetmediklerinde dolaşan bir deneysel uğrak. Okurken okura da '*ey sevgili okur, sen de bir odun attın o dipsiz çukura!*' der gibi yaklaşiyor yanımıza. Sonrasında da '*kuklalar haklarında kötü konuşulsun istemezlerdi*' ironisiyle kapatıyor bizi. Altay tek durmayan şiiriyle yeniden karşımızda. Basamak basamak, gelenekten deneye her kapıya uğrayan nitelikli bir çalışmaya imza atmış, okuyun ve keyif almayı deneyin derim.

Yaşar Bedri'nin Şeykitap tarafından 2022 de yayınlanan son şiir kitabı '*Ulak*'ı okurken önce sözlükte iki sözün karşılığını bulmak zorunda hissettim kendimi. İlki '*Ulak*' Haberci demekmiş. Yaşar Bedri bazı şiirlerinde değindiği bu kavram (kitaba da adını verdiğiine bakılırsa) onda önem taşıyor. Genellersek kendini 'haberci' olarak görüyor. Belki öte dünya bağlantılı bir düşünce bu. Öngörü sahibiyim ben, söylediklerimi önzezi ve size haber olarak algılayabilirsiniz diyerek ermiş edasına soyunuyor.

İkincisi de şiirlerde sık geçen '*Mürşit*' deyiminin karşılığı da gene ermişlik bağlamında bir söz. '*Doğru yolu gösteren, kılavuz*' anlamı taşıyan Mürşit bir kez şiirlere şartlanmış olarak bağlıyor okuru.

Y. Bedri şairimizin Divan şiir geleneğine, heceden bu yana uzanan gelenekçi şiire bu kadar yakın büyümesinden yola çıkarak hemen Oktay Rifat'ın şu sözleri çalındı kulağıma: '*Son elli yıllık şiirimizin eski şiirimize benzetilmemesi genellikle Batı etkilerine yorulur. Bu görüşte gerçek payı büyüktür ama çok da abartılmaması gerekir. Bugünkü Türk şiirinin Divan şiirinden türemediği bir gerçektir. Yeni şiirimizin Tanzimat'tan sonra gelişen yenileşme şiiriyle, yönünü bulma bakımından bir ilişkisi varsa da doğrudan doğruya bu şiirden türediği ileri sürülemez. Bugünkü şiirimiz Halk şiirinden de türememiştir. Batıdan mı aktarılmıştır öyleyse? Böylece doğuştan yeni olan şiirimiz sonradan Divan şiiriyle, Halk şiiriyle bağlar kurmak istemiştir. Divan şiiriyle arada köprüler kurmak cabası da öylece yüzeyde kalmıştır ve kalacaktır.*'

Şimdi bu sözlerden yola çıkarsak; oldukça zengin duyarlıktan beslenen, derin bir kültürün verimiyle, kâh motosiklet üzerinden, kâh yeşil havaların nemli oksijeninden ve hava gelgitlerinden beslenerek dalgalanan bir atmosfer peşinde koşan şairi yakalamak izindediniz. Yaşar Bedri'yi okumak; biraz da o düzenli ve uyaklı geleneğe yaslanır gibi görünen şekil ve biçim kaygıları arasında takip edilemez bir boşluğa tutunmakla eşdeğerdir:

"*inciye saklayan istiridyenin karnında kaç zamandır
gün ışığını bekliyorum. kurul kalbime sen de
tohumda büyüttüğümüz dünya daha dün gibiydi*"

KAYIP AŞK RÜZGÂRININ PEŞİNDE

dilinde olgunlaşmamış zeytin acısı,
keşke diye titreyen kuğunun türküleri...
güneş sanmıştı ona sunulan cehennemi,
çöl serabı hayaller ve yüreğin günbatımı...
gökyüzünden akan lâl damlalar arındırır mı
günah katranına bulanırken kırılan kanatlarını?
neden hep uçurum kenarlarında bulmak
kendini böyle kayıp aşk rüzgârının peşinde?

Usta dize işçiliği, titiz imge düzeni, yoğun şiir dili ve etkili bir ses. Evrensel konuşmalar ve bakış, güncellikten kopmuş, zamanı daha geniş pergelle kuşatmış ifadeler. Biraz da Halil Cibran diliyle dünyaya etek sermeler. Hilmi Yavuz, Mustafa Fırat'ona sorduğu şu soruya verdiği cevaba bakın: 'Modern zamanların Hallaç'ı diyebilir miyiz size Sn. Yavuz?' Hilmi Yavuz cevap veriyor: 'Hallaç büyük bir ehl-i tarikti. Ben değilim.' Hilmi Yavuz sevdiği kendinden genç şairleri sıralarken şu isimler göze çarpıyor aynı söyleşide: "Vural Bahadır Bayrıl, Ercan Yılmaz, Alphan Akgül, Yaşar Bedri" evet H. Yavuz şairimizin şiirinde bir kan bağı olduğunu sezdiğimiz Yaşar Bedri, ekim 2007 de *Mülakat* dergisine verdiği söyleşide: "*Şiiri biz zaten platonik duygu ürünü, hayal dünyasının içinde kendini yoğuran flu, puslu bir şey olarak hayal ediyoruz herhalde. Duygu elbette var. Şiir için poetik bilgi olması lazım. Kendi şiir dünyamızı iyi bilmek, okumak, araştırmak lazım. Direnmek gerekiyor. Şiirin bir sıfatı da direnen, mücadele eden insandır.*"

"geçerken eylül afişlerde bıraktı dalgınlığını
göğsümde simsiyah diş izleri menteşe boşluğu
bela bu şehre haber vermeden gelirdi bayım"

Bir mesleği de reklamcılık ve afiş sanatı olan Yaşar Bedri; bu çok yönlü, kabarcık hayatını bir ara filmcilikle de süsledi. Şiirlerinde bu çok yönlü düşünmenin izleri var. Aynı söyleşide şu sözler de dikkat çekici: "*Sembolizm'in öncülerinden Baudelaire'in bir desinatör ve resim münekkidi olması, Divan edebiyatının dev isimlerinden olan Baki'nin ise savaş çıraklığı yapmış olması maddeyi sanata dönüştürmelerinde en önemli, etken değil midir?"*

Yaşar Bedri'nin 'bugün pazar, bana güneşi göstermediler' dizesindeki etkilenmesine aldırmayacaksınız. O her etkiden bir yel kırışığı kapıp şiirini bütünlemiş:

"tuhaf bir terzi anlatmıştı düğmelerin kardeşliğini
kayıp zaman sarkacıyla oturup baktık, renkahlenk
iplikler sehpaye yürüyen şairin dizeleriydi"

Mürşidinin sesiyle yalnızlığını unutan bir bilge. İnsanı şerden, şeylerden koruyan bir ahir zaman ermişi. Şiir yazarken yaralarını kapıyor diyen bir haberci. Dünyanın kamburuna indiriyor elinden geldiğince. Bu yılın ilgi çeken kitaplarından 'Ulak' okunup incelenecek rüzgârıyla.

KÜT

gürültü koparan gülüşlerinde
delilerin saklanıyormuş olsun
boyuna gidip gelen el arabalarında
iskelet dünyanın taşıyormuş ölsün

tuzsuz ama ağırlı başından
bilgelik ve aşkla çevirdiğin
geceye köpük getiren denizin
duvar örülecek kumundan bir evin olsun

çiçeklerinin devrildiği balkonlarında
elle tutulur kaygıyı
küt diye nerelerden nerelere savurduysan
işte o unutulmaz bir ölüm olsun

oysa çocuklar
henüz oynanmamış yazgılarında soyunurlar
yanında kanayan öyküleriyle
yere düşerken çiçekleri kapanıp körlenir

korkunun kuytularında
lambaları kireç tavana söndürülenler
gecelere saklanırken sırayla saçlarını ağartır
aranmadan pencereye gelenler saatli bir dün olsun

Önder KAYA

SON PANSUMAN

İşte biri vardı evde şimdi artık yok dediğim o gün
Anladım diyor Fezile
Biri gidince en çok esvabı yalnızlaşır
Biri gidince torun kahırlanmış çocukluğuna

Bana unuttuğum her şeyi hatırlatan tahta ve taş
Boşluğa devrilen bir kalbim bir gözüm yok artık
Bilmiyorum kaç mevsim eskittim o odada
Pencerenin pervazına konan kuşlarla
Ne çok gelip gittiler
Baktığım her yüzün
Duyduğum her sesin
Ne kadar da yabancıydım
Ah ki ben hep rüyalarımda konuştum
Rüyalarımda yürüdüm dünyayı onlarla
Artık gövdem sızlayıp duvarları soldurmayacak
Bu gece son ambulans geçecek
Son kez komşular pencereye koşacak
Son kez kırmızı ve mavi ışık sokağı hüzünlendirecek
Ve son kez pansuman yapılacak hayata
Gölgem ve duvar son kez kucaklaşacak
Eşyalarım dünyanın acısına ortak kalacak
İstemem ben gidince çay bardakları kederle dolsun

Be yaz tülbenkten sıyrıldı yalnızlığım
Bak ipi kopmuş bir uçurtma ruhum mayısın göğünde
İçimde göllenmiş bu uzakları bir yaz başı bırakıp gittim işte /

YAZINI YAZINCA VI

Ümit YILDIRIM

Bukalemun

Yaşıtım bir edebiyat profesörü ile Körfez'e karşı oturmuş kahvelerimizi yudumluyoruz. Bir yazardan söz açtım, arkadaşım “Ayyaşın tekidir, ciddiye almaya değmez.” dedi. Şu şair dedim. “O kumarbazdır!” Bu yazar. “Uçkuruna düşkündür!” Falanca. “Karısını döver!” Filanca. “Borcuna sadık değildir!” Her görüş belirttiğinde baktım ki akademisyen arkadaşım kâh savcı-hâkim cübbesi giymiş, kâh imam takkesi, müftü sarığı takmış olarak karşımda kılıktan kılığa giriyor.

Bu durum karşısında kiminle sohbet ettiğimi anlamakta zorlandım. Sonunda onun yeğni sözlerinden, burun kıvrımlarından usanıp, boşa geçen zamanıma hayıflanarak masadan kalktım. Daha erken, dedi. Geç bile kaldım, dedim. Bir akademisyenin ahlaki kusurları öne sürerek bir edebiyatçıya “geçiniz” demesi yine bizim akademimize özgü bir davranış olsa gerek. Digital medya bunu doğruluyor.

Ferman

Veysel Çolak, “Şiir Geriye İtiliyor” başlıklı (Facebook, 5 Mart 2022) yazısında “Çirkin şiirlerin kuşatıcı olduğu bir ortamda yetenek körelir, şiir durmadan düzey kaybeder. Ülke şiiri çöker. Dergilerde, sanal ortamda yayımlanan şiirlere bakın. Şiirin geriye itildiğini, çirkinleştiğini göreceksiniz.” dedikten sonra “çirkin şiirlere bir yaptırımın getirilmesinden yana” olduğunu belirtip sözünü şöyle bağlar: “Herkes şiir yazsın ama yazdığına da şiir demesin. Sadece buna varım.”

Bu sözleri Veysel Çolak'tan duymak şaşırtıcı değil ama üzücü. Bu sav, bacalarından kara dumanların tüttüğü sanayi ülkelerinin, fabrikası olmayan geri kalmış ülkelere gaz çıkarmayınız, ozon tabakası deliniyor, demesine benzer. Kaldı ki hangi şiirin güzel, hangi şiirin çirkin olduğuna hangi komisyon karar verecek? Dijital ortamda şairlerin üstünü çizen şairleri kim ciddiye alır? (Sezai Karakoç vb. için)

Biri kalkıp sekizinci sayıya ulaşmış bir derginin her sayısının ilk sayfasında sürekli Veysel Çolak şiirini görmekten bıktığımı, onun artık “şiir kontrol ilacı” kullanması gerektiğini söyleyebilir, söylemiştir de. Elin ağzı torba değil ki büzesin. Önemli olan bunu söyletmemektir.

Bu iş böyle olmaz. Şiirde güzel, cetvelle aranmaz. Hele birilerine “Şiir yazsın ama yazdığına şiir demesin.” demek, boş bir uğraş. “Şiir kalabalığından güzel şiirler görünmez oldu” diye şikâyet etmenin anlamı yok. Yeryüzünde yalnız sizin şiiriniz kalsa da okuyan okur, okumayan gene okumaz. Şunu da unutmamalı: Gökyüzü yıldızlarla dolu ama kutup yıldızı her zaman ışıldar.

Acemi şairlerin üretimleri, edebiyatımız için regolasını kurmuş şairlerin seri üretiminden daha tehlikeli olamaz. Asıl tehlikeli olan çirkin şiirlerin bolluğu değil, güzel şiirin azlığıdır. Cemal Süreya, bir şiiri bir dize kurtarır, der. Katılırsınız ya da katılmazsınız o ayrı konu ama ciltler dolusu şiir yayımlayanlardan geriye üç beş şiir kalırsa ne âlâ.

(Regola: Kalıbın ya da kesilmiş kumaşın, dikiş paysız çizim kalıpları ile yeniden çizilmesi, düzeltilmesi.)

Tebeşir Dairesi

Selim İleri 'nin *Kırık Deniz Kabukları* adlı romanı bana, baskısı Almanya'da yapılmış Dr. Rıza Nur'un *Hatıralar*'ının 3.cildini anımsattı. Ben çirkin bulduğum bu hatıraları hayret ve esefle 1987'de okumuştum. At iziyeli it izinin birbine karıştığı bu yasaklı kitap, sonradan unutuldu gitti. Meraklısı Halid Ziya Uşaklıgil'in *Bir Acı Hikâye*'sini okuyabilir.

İleri, bence bu romanında epey ileri gitmiş. Ama konumuz roman değil, benim derdim başka. Ece Ayhan şiiri üzerine söz söyleyenlerin (Ali Özgür Özkarcı, *Ece Ayhan*, 2018; R.Özemi-G. Akdeniz, *Ece Ayhan Yazılarında Kaotik Farkındalık*, 2018) bir türlü ileri gidememesine neden, hep bu sivil tarihi görmezden gelme olmuştur, diye düşünüyorum. Hem biyografi metinlerinin dışına çıkıp 'sivil tarih'ten ne anladığımızı açıkça söyleyemiyor hem de kitaplar boyu “Ece, Ece” deyip olduğumuz yerde sayıyoruz. Hele onu, ‘sivil tarih’ konusunda temize çekme gayreti yok mu? Çok komik duruyor.

Şair ve Vicdan

Şair, özü gereği muhaliftir, iktidara uzak durur. Bize iyi gelen bir iş, bir başkasına kötü geliyorsa (benden olmayana) sanatçının itiraz eden sesi yükselir. Devleti yönetenlerin yanında saf tutmayan sanatçı, bütün davranışlarıyla bu yöneticilere karşı çıkacak, dolayısıyla yaptıkları da erk sahipleri tarafından küçümsenecek, kendisi de dışlanacaktır. Sanatçıların devletten kovulma nedeni budur, dinden de. Bu yaygın kanıya göre şairlerin politikası zümreler üstüdür, bütün insanlarla ilgilidir. Onlar vicdan sahibi kişilerdir.

Yukarıdaki tanıtılmanın idealistçe olmasından öte gerçekliği var mıdır?

Önder Birol Bıyık, bu alışlagelmiş kalıba itiraz etti bir paylaşımında (Facebook, 8 Ocak, 5 Şubat 2022). İtiraza konu olan metin şu:

“Vicdanın şiirle ilişkisine gelince; öncelikli şairlerin temelde, dünyayı ve insanlığı güzelleştirmek ve iyileştirme amaçlarının olduğunu kabul etmemiz gerekir. Bana göre öyledir. İnsanları biraz olsun iyiye çağırarak, savaşa, zulme, işkenceye, insanlık dışı her şeye hayır demek, karşı durmak için şiir yazılır.” (Yusuf Alper, *Türk Şiirinin Analizi*, s106).

Yusuf Alper, bu savı “Şiir ve Vicdan” bağlamında yazmış. İlk bakışta kulağı tırmalamayan, güzel düşünceler aşıl原因 bir sav. Ancak biraz düşünüldüğünde “olması gerekenler” ile “olmakta olanlar”ın örtüşmediği görülür. Önder Birol Bıyık, bir başka alıntı daha yaparak şairlerin vicdanlı kişiler olduğu kanısının ne kadar yaygın kullanıldığına dikkatleri çekti:

“Önce şairler koşar en küçük çığlığa. Yoksa utanç içinde kalırlar, insan içine çıkamazlar. Şiir denen ince fikirli vicdan merkezi onları öyle bir sorgular ki altından kalkamazlar.” (Ahmet Günbaş, *Bir Şiir Geçimi*, s.180).

Bu kez eleştirinin dozunu yüksek tutup bu gibi söylemlere “hamaset” yaftasını vurdu Önder Birol. Karşı çıkmalar, yanlış anlaşılmalara gecikmedi. Oysa Önder Birol, “siz böylesiniz” demedi, “böyle olmayanlar da var” üzerinden yürütüyordu düşüncelerini. Peki yanlış mı? Bana göre değil. Herkes kendi ölüsüne ağladı yalnız. Dersim de Srebrenitsa da bunu doğruluyor.

Bence genelleme yaparak taşıyabileceklerinden fazla yük verilmemeli şairlere, hem kendi yüklerinin hamallığını ancak yapabiliyorlarken. Ortak bir vicdana sahip olmadığımız gibi, şiirimiz de ortak değil çok kişiyle. İktidara uzak olanların, hangi iktidar sahipleriyle cirit attığını bilen bilir, bilmeyene sözüm yok. Mülteci konusunda da sınıfta kaldı pek çok şair, pek çok konuda olduğu gibi. Görünen o ki herkesin vicdanı kendi kadar.

Atnan BAŞKESEN

ISSIZLIK KIMILDAR BENİM KOYNUMDA

Bir kuş kanadının açık bıraktığı boşlukta
Bekledim bin yıldır
Ben bir gökyüzü yırtığında
Ben bir hiçlikte
İçimde bir aynanın solması sürüyor
Tam bin yıldır

Geceye lehimle beni sevgilim
Ölüme yuvarlayalım geçmiş
Bahçemde yatan uzun bir hüznü
Ben yutkundum gençlikte

Mutsuz bir balıktır
Denizden sevdiğim
Sevgilinin etrafını sarar deniz
Bir bozkırın ortasıyım ben
Bin yıldır
Issızlık kımıldar benim koynumda

Kemal GÜLTEKİN

SARI YAKARIŞ

zaman
çölün ortasında bir göl
susuzluktan hayal görmek
kırbaç izlerinin sarısında gizli
yüze vurulan bir gündüz ya da gece
mevsim saçlarda anlatır kendini
ya aynalar çatlaktır, insanı kandırır
ya da topraktır baktığı
karanfil gülse
insan kırmızı ağlar
beyaz aksa da yaşları
toprak ıslanır o vakit
yaraya ekilen tuz acı açar
durduramaz kanamayı hiçbir ıslak el
hiçbir ölü kabuk bağlamaz
yağmurlarla kurur
tutamaz zamanı
boynu bükük kusar rengini

Ertuğrul TIRYAKİ

DAMLAYA DAMLAYA

küçümseme sakın
küçük mutlulukları
onlar değil mi
besleyip büyüten tüm umutları?

Süreyya Ş. AYDINHAN

FİLANCA EFLATUN

açık tutun içinizdeki göğü
bir güvercin taklası atar mıyım -atarım-
süzülür kanatlarımdan ağırlığı gecenin

size sesleniyorum filanca eflatun
arkanızda kalan gölgeniz ne uzun
seriyorum ateş çiçeklerinin üstüne serinliğinizi

sabahsınız kuşlardan erken
çabucak doldurdunuz gece çekilen denizi
dizin ovalinde el tarak, uzak bir bakışsınız
yüreğime indi mendireğe astığınız güneş

buğday tenli bahçelerin şebboyu
bürümcüklü yalnızlığınız incecik üstünüzde
ucu yakanızdan taşmış temmuzun

siyah beyaz filmde anımsadığım balıkçı
eski kulübesi kadar geçmiş zaman
saldım kalbime bağlı kayığın ipini

Zeynep KARACA

DOLANMIŞ AYAKLAR ADIM ATMAK MÜMKÜN DEĞİL

Dön ve bak yıldızlara
Dinle ve duy bir kelimeyi
Nedir kuşları ekmek sofrasına getiren
Nedir balıkları sudan mahrum bırakınca öldüren
Anlıyorum sadece evet ben anlıyorum
Renklerin birbiri içindeki yerini
Bir şeye hatıra diyoruz
Nesne, eşya ya da bir isim
Ağlasak mı hiç olmayanlar için
Bir gece oluyor, bitmiyor
Çünkü içinde rüyaya başlanmış
Uyanmışsın dağınık olan şeyler umrunda değil
Ne yatak ne saçların
İçindesin daha çok içinde
Ceviz dalları dönüşürken heykele
Buradasın, bunu anlamak zor
Çünkü buranın değilsin
Ağlamaya uygun bu sahne
Ama gözyaşı bu yağmurla yaşıt
Sende sanki bir kazıda denk gelmiş
İnsanlığın başladığı yere bir işaret var
Her şey kalpte olmuş etkisi benle yaşıt değil

Osman Serhat ERKEKLİ

- 995
Hayatta a ile z iç içe, karışık, diyor Ramis Dara.
- 996
İnsan olmak çok emek ister, diyor Sevil Avşar.
- 997
Virgüli kim icad etti ise kemikleri duruyordur hala...
- 998
Bu kadar kahkaha bana boşluğu hatırlatıyor.
- 999
Âdilik ile at başı giden teknoloji den bıktım. Atmışlı yılları özliyorum. Ay'a gidilmeden önceki yılları...
- 1000
Evlerin içine mahzun bakıyor geceleri sokak köpekleri. Ben de on bir yaşında yatılı okulda öyle idim.
- 1001
"Şevk akşamında Endülüs üç defa kırmızı" ve "Sonsuz iri güller" İkinci Yeni kokuyor.
- 1002
Birinci ve İkinci Yeni'yi fazla mühimsememek lazım. Batı taklidi; çeviri şiir kokuyordu hepsi. Ozan Öztepe Virüs'teki bir yazısında Türkiye'deki yenilikleri Frankofonların yaptığını vurgulamıştı.
- 1003
Rüyamda Cemal Süreya'ya "Senle tanıştığım 1975'te gökte yıldızlar beş kuruş iriliğindeydi. Ne o yıldızlar ne o şairler kaldı," diyorum. O'nunla çekişirdik. Attila İlhan da bana sigaradan ve içkiden uzak durmayı öğütlemişti. Yaşamadığını yazdı Attila İlhan. Şimdi etkinlik kuşları kalay yapmıyor ...öt çalkalıyorlar. İsmet Özel'den sonra usta yetişmedi.
- 1004
Yazmak tamamlıyor yalnız ruhları.
- 1005
Topal kedi ağırlaşmış alçalan dut dalını es geçiyor. Düşündüm de zeka ağaçta ulaşması güç meyveye kolay ulaşmaktır.
- 1006
Tanrı mükemmeli yakalamayalım diye hastalık veriyor.
- 1007
Uykuya nasıl dalındığı hatırlanmıyor. Ölümde de öyle mi?
- 1008
Serdar Koçak'ın oturduğu apartmanda birinin köpeği ölmüş; Acıbadem kurabiyesi dağıtmışlar helva niyetine. İnançların nerelere vardırıyorlar...
- 1009
Tiyatrocu komşumuz, Karma Drama Tiyatrosu'nun, eşi Damla ile birlikte sahiplerinden Togay Kılıçoğlu uğrayıp aylık mutad şizofreni iğnemi vurdu. Diyor ki: yazının ruhu yoktur; okuyanın

BURASI TÜRKİYE YAHU
BURDAN ÇIKIŞ YOK

ah muhsin'in ah'ına sarılarak diyorum ki:
burası türkiye yahu, burdan çıkış yok

gittiğin yere ardınca gelen burası
gelirken şunu bunu aliver'diğin burası
yalvardığın şalvar'dığın ev-erdiğin
dolu-verdiğin boş-alдыңın burası
yoğurduğun, soğurduğun, n'olur'duğun
dalyar'dığın can verdiğin yolyaptı'ğın
eh be falan koyvermeye çabaladığın

burası türkiye işte, burası bu kadar
da olur mu olur
şasıır sakınma yahut kaşın kaçırma
o ateşi yakan öyle biri aşağı yukarı sen gibi

yine de gücen güvenme
aha benzedim der demez
siması tanıdık gelmez
burası türkiye yahu
yaşamadan tüketirsin

vardır. O'nun sevdiğim bir sözü de hususla dostluklar için
"kuruyunca düşer"dir.

1010
Budak dergisinde 44 yıllık bir fotoğrafımızın altında selam göndermiş. Selamını aldım. Gerçekten de nerde ise ikimiz kaldık. Hakkında çıkan yazıları Ümit Yıldırım'ın topladığı iyi oldu. Ya Budak olmasa idi...

1011
İki bin başlarının on beş yaşındaki harika çocuğu Ataman Avdan yirmi yıl sonra ilk kitabını çıkarmış. Hayati Baki boşanıyor. Sinop'tan Trabzon'a on bin kitap taşıdı. Ümit Yıldırım hayat yorgunu. Dokunulduğunda bir kelebek gibi renklerimiz uçuyor, diyor.

1012
Yaşlı dostlarım sağlık meselesi yaşıyor. Gençleri ise hayat yorgunu. Benim tek tesellim Sevil ve toplu şiirlerim.

1013
Yeprem Türk'ün taze şiir kitabı "Ne İde Ne Kavram Aşkır Çatapatım"a şairin facebook sayfasından ulaşabilirsiniz. Öteki kitaplarına da...

1014
Bu ekonomik krizde herkes kanlı bıçaklı. Oysa biz ev sahibim Müfit Pehlivan beyefendi ile çok iyi dostuz. Kendisi görmüş geçirmiş iyi bir aileden geliyor. Geçen oturduk çay içtik birlikte.

Serkan AKÇA

YÜZÜNÜ ÇOKTAN TÜKETTİM

Berna 'ya

İlktir sarışın buldum güzelliğini
Vardım saçlarına

Yüzünü çoktan tükettim

Acemisiyim seninle uykunun
Yenilendim gecede

Pek Berna düşlerim

Sesim durgun yokluk çok tekil
Gül günümde ol

Bana onmazlığımlı anlat

Tanışmasak böyle olmazdım
Diyorum yine de

Böyle olmak isterdim

Seni sevmesem sana yakışmaz
Hem bana ne

Zaten esmerdir şiirim

Dilek BAYRAM

YAŞAMIN DURAĞAN HALİ

Karşıkı evin bahçesinden devamlı gelen su sesi
Dinmeyen su sesi zihnimin içine giriyor
Eskilerden bir dostum taze çekilmiş kahve getirmiş
Kahvenin kokusu çantamın içine sinmişken
düşünüyorum
Eski bir ruhum ben
Eskilere sevdalı bir ruh
Tüm antikaları toplayabilirim dünyadaki
Toplayıp evi müzeye çevirebilirim, insanlar gelip gelip
bakar.
İnsanlar birbirlerine baksınlar diye yaratmamış mı Tanrı
İnsanların gözlerini.
En son Pera müzesinde bakıştık tablolar ile.
Kedilerin gözleri yalan söylemiyordu mesela
Acı çeken gözlerle bakmak çok zordu
Ağlarken benim gözlerim çok güzel bir renk alıyordu
Ara ara küçük İskender'in varlığını özlüyordum: hayatımda
bir kez görmüştüm oysa
Sartre ben doğduğum yıl ölmüştü buna hayıflanıyordum
Bütün bunları kendi gerçeklerimden kaçmak için
yapıyordum.
Karşıkı evin bahçesinde kimse yoktu, eski evde kimse
yaşamıyordu
Ben oraya saklanıp kalmak istiyorum.

Ergün YAZICI

O DA GİTMİŞ

onlara.. göçüp gidenlere

kaç kişiydik aynı avluda
kaç kişi kaldık
musa yok, natali yok, yorgo yok
yarın
ali ile veli de gidecekmiş
yeni ışkındılar
yine sökülecek fideler

şimdi daha az bilindik bulutlar
daha az gülümsüyor gökyüzü
duaya döndük yüzümüzü

dün
mustafa da yıkamış
nehirlerde yüzünü
çocuklarla gülnihal'da varmış

daha demincek
bozkırda patlayan tüfek gibi yankılandı sesi

bekçi memet çekmiş yakasından
o da gidecek
ortak yara iziydi çocukluğumuz

bekir'in

artık güre çıkıyor ezanlar
mahalle boşluklarında
cami imamı daha çabuk dönüyor
vakitten sıcacık yatağına

pala alp eren de gitmiş evvelsi gün
aşırvermiş tepeyi
“tanrı dağı kadar türk, hıra dağı kadar müslüman”

hürmüz ve gülistan'dan hâlâ haber yok
keje zaten ölmüştü hevsel bahçelerinde
kaçakçıydı kocası
ama onlar da yani...

aynı acının insanlarıydık
ortak yara iziydi çocukluğumuz

sen şimdi uzaklara bakıp
ayrılık içimizde diyorsun
dağlar nehirler ve denizlerde
dinmeyen morg kokusu

kaç kişiydik şunun şurasında
kaç kişi kaldık

sırada anadolu...

ayşeler fatmalar...

recep şaban ramazan...

HÜZÜN Kİ DOĞURUR ŞİİRİ

Şerif TEMURTAŞ

Sevincin mutluluğun şiiri olur mu hep düşünmüşümdür, belki de vardır o mutlu insanlar yazıp okuyordur yeryüzünün bir yerlerinde. Ama ben pek olduğunu da düşünmüyorum zaten. Çünkü şiir en çok hüzne yakışıyor, belki biraz da acıya. Ne çok şiir okuduk ölenlerimizin ardından. Mahpusları deldik şiirle, acılarımıza merhem yaptık, umudumuza da katık. Bu yüzden herkes biraz şairdir belki bu topraklarda. Gözyaşlarımız şiir olur akar bir ırmak gibi yanıklarımızdan karışır Anadolu da bir dağ köyünde bir dere suyuna. Ben en çok ağlarken şiir yazdım, dağlara vurup kendimi şiir okudum. Bir gün isyana dönüşeceklerini bilerek şiirin, bir gün kavgada en önde okunacağını bilerek yaşadım durdum.

Şiir hayatın içinde bir şekilde mutlaka var. Eskiden köyde yaşarken çocukluk yıllarımda ölenlerin ardından ağıtlar yakılır acıklı maniler söylenir daha çok ağlaması sağlanırdı insanların. Bu cenaze törenlerinde yakılan ağıtların manilerin şiirin atası, anayurdu olduğunu düşünmüşümdür hep. Kasabaya inenler tek sayfalık destanlar getirdiklerinde de okunur ağlanırdı. İlk duyduğum şiirlerin bunlar olduğunu düşünüyorum. Anadolu insanı ne çok acıya yatkın diye düşünmüşümdür hep. Taş ocaklarında taş bile çatladı bu yüzden. Buralardan besleniyor edebiyat, hayat böyle ilerliyor. Ne garip değil mi?

Hep acıdan değil ya, kızların zülflerine taktıkları çiçeklerden, erkeklerin kızlara tuttukları aynaların yansımalarından da şiir fişkırdı bu topraklarda. Sevgiliye yazılan mektupların altına uydurulan maniler de hep bir şiire gereksinmeden doğmadılar mı? İşte bunlar yüzünden bile şiir ne çok gerekiyor bu hayata. Yoksa nasıl anlatırdık hislerimizi, nasıl katlanırdık hasretlere. Gece yıldızların oynadığı gökyüzüne bakıp nasıl duygulanırdık. Belki de gözümüzden iki damla yaş ile.

Tüm bunlardan yola çıkarsak şiirin bir mana içinde müzik, ahenk ve imge olduğu gerçeği bir kez daha ortaya çıkıyor. Her türlü yazılabilen bir şey olsa da şiir en çok toplumcu bir şey diye düşünürüm hep. Çünkü şiire gereksinimimizden de yola çıkarsak toplumsal bir yaraya merhemdir şiir. Yaralarımız kanarken en çok aradığımız. Şiir bir şekilde hep kuşatır bizi sınıksız ana kucağı gibi. Yamaçlardan eser ılığın ılığın, sepserin köyün kiremitlerine doğru, sonra kuşlar bile his eder çekilir çatıdaki yuvalarına.

Şöyle düşünmüşümdür hep, şiir bir ekmeğe kadar insana gerekli bir organik canlı türü gibi gelmiştir hep bana. Kim bilir belki öyle belki değil. Çünkü bir toplumsal olayda okunan şiirden devleti elinde bulunduranlar erkler hep korkmuş şiddete başvurmuşlardır. Şiir yazarlar tutsak edilip mahpushanelere tıkmışlardır. Ellerinden yaşam olanağı alınmış çalışma yaşamı, öğrencilik yaşamı hep mahvedilmiş insanlardır. Çünkü onlar insandan yana özgürlüğün savunucusu, halkın sesi olmuşlardır hep. Ancak şiir yazan da şiir de hiç teslim olmamıştır. İmgeler sayesinde o kalın duvarlar yedi kol demirli kapılar delinip geçilmiştir.

Yaşamın her alanında bu nedenle hep sanata ve edebiyata yer var olup gereksinim de duyulmuştur, duyulmaya da devam edecektir.

Yaşam var oldukça şiir de var olacaktır. Yaşasın şiir.

Nisan 2022/ Salihli

Filiz Kalkışım ÇOLAK

ALBATROS ÇIĞLIKLARI

yağmur sonrası sarı kantaron kokan saçlarını solumak rüzgârın tenini okşayan nefesinde okşanmak çekmek! sevgili efkârın kızılırlara boşalan kadehinden ayyaş şafaklara doyusıya seni...

ıslak camlarda kalan
çiseciklerdeki gözyaşlarını emdiğim sabahları
tüttürmek deli deli
elimi attığım degajesinden Salacık'ın

ağaran doruklardan açıp
uçları kristal dökmüş simsiyah kirpikleri
berduş koynun nemli sığırlarına bırakmak

körfezin nazlı kıpırtıları yalarken taşlıkları
dallarından
yaban eriklerini düşüren dayanılmazlıklarından
ayılmayan rüyalara yatırmak

kararan bakışlarından böğürtlenlerin içmek ah
saklanıp saklanıp esmer gölgelerine gecelerin
yaramaz çocukların uykularını kaçırın saklambaç şenliğiyle
özgürlüğü çıkarıp sırttan buz mavisini
süzülmek derinliklerine

düş koparırcasına aydan
serilmek kumsalın sırlıklam eteklerine
titreyen dudaklarından türkülerinin çığırarak

bebek mavisini ham gözlerinden o kaçık aşkların çalmak
alıp kaçmak kuytulara sızmak...

ah! böylesi severken
sakız kokulu koyaklarından
reçine kozacıklarının delinmek diplerine

albatros doğuran sancılarında çılgınlığın
ıslak elbisesinden sıyrılmak
hasretin omuzlarından lâl dökmüş yakamozlarına içimin
akıtmak ah

beyaz çığlıklarından albatrosların
sıcağını düşürmek
kapamak cıvıltılarına kanatları sevgili!

Ferziye KÜÇÜK

HAL VE GİDİŞ

Mumu yalancının yanmıyor sabaha
Doldurmuyor boş silahı şeytan
Çürüyünce tohumlanan
Toprağa düşen üç...

Toprak çürüğü hadi deyince tohuma
Toprak ayakta...

BÖYLE YAR OLMAZ RÛMÎ

“Yemin olsun ki biz, insanlardan ve cinlerden birçoğunu cehennem için yarattık...” (A’RAF suresi, 179. Ayetin ilk cümlesi...)

I
böyle yar olmaz Rûmî
sen de biliyorsun
şekli bana benziyor
Nemrud dayıya ruhu

“tüm dünyaya
allı pullu kuşlarımı
salayım gayrı”
dediğim anda tam;
“O” sofilere
teneke çaldırıyor
tennuresi zil çalarak

böyle yar olmaz Rûmî
sanki bilmiyorsun

konuştı mu
kelamından kan
yazdı mı
kaleminden kin...

nasıl olacak bu iş Rûmî
böyle yar olmaz biliyorsun

eski kırıklarına da
böyle yapmıştı
bir buse uğruna
o dağ senin
bu nehir benim
dört döndürmüştü

böyle yar olmaz Rûmî
en iyi sen biliyorsun

bir terk et de
bak nasıl anlıyor Hanya’yı
senin Konya’yı

II
bana küllükçü de derler Cello
neden bilir misin?
eşelenip dururum
kendi küllerimde
böyle hiç ölmüyorum
hiç de doğmuyorum
doğurmuyorum böylelikle

biz senin yarinle
aynı cevherdeniz Rûmî
hiçlik denen
en güçlü maddesinden
evrenin

İKİ KARARDAYIM

Doğuş’a

Gözlerimiz, bilmediği yerlerin özlemini çekiyor,
burada yerleşik olmanın huzursuzluğu,
buraya gelememenin burukluğu var.
Tanırım böyle insanlar, giremezler buraya
doğdukları eve.

Ben de iki karardayım.
Gitmeliyim buradan, bu haşerattan...
Kalmalıyım.
Etlerim sökülene kadar kalmalıyım, gitmemeliyim.
Merhemi irini kurutsun, kanı durdursun diye değil
irinle ve kanla başa çıkan etimi
rahatlatması için, diyorum.
Yumuşasın da, zorlamasın,
sıkmasın.
Sevdiklerime güveniyorum.

Fakat orada bir ev, oturduğun bir ev,
her savaş uzağında bahçesinin.
O evde bir abinin,
ölümle baş başa kalırkenki oturum korkusu.
Dünyanın akın ettiği küçücük bir ev.
Kürkünün yelesini,
tahtına otururken geriye doğru savuran bir padişahın,
bu evdeki oturum korkusu.
Çocukları kaybolmuş bir babanın
bu tarafa kovulma korkusu.

...
İki karardadır
benim sadık yârim; bilek ister, nasır yapar.
Ya alacaktır beni, çamurunda öğütüp sinirimi,
ninnisiyle kumlu göğsünde sallayacaktır.
Ya sallayıp fırlatacaktır beni,
lastiği iyice gerilmiş bir sapan insanın
altın gücüyle.

Gideceğimiz baskısı,
her an ama her an
kendini hatırlatıyor.

ama böyle yar olmaz Rûmî
sen de biliyorsun

“üfledim” diyor ya
“sana kendimden”
o halde neyin imtihanıdır sorsana
bu ölüp ölüp dirilmen;
bu sonu gelmez inkişaf

DURMA SÖYLE

Durma söyle
Biliyorum de, çoktan dönüştü yüreğin kora
Zamanı eledik de bunca yıl, ne kaldı üstünde eleğin
Savrulan, savrulup duran o yanık kokun

Durma söyle
Derin bir karanlığım var benim sarıp sarmaladığım seni
Orda yaşadık ne yaşadıkça ikimizi
Durma söyle, şöyle de:
Bütün acım bir kitabın arasında kurutulmuş karanfil

Durma söyle
Geçmiş kavrak geleceği yitmiş bir ülkenin
Damarlarında dolaşan ağuyu
Acıyı ipliğinden dokudum bakışlarının
Bir umarsız, bir yorgun, bir gecikmiş çok

26 Nisan 2022 Salı, Çeşme

Gülçin Yağmur AKBULUT**MUMYALANMIŞ KADER**

Kendi tuşlarına dokunan
akortsuz bir piyano
güneşsiz lal kadın
acıyı dokur evrenin surlarına

Yüzünde sonbahar
yangını derin
yılların çığı birikmiş
limansız kirpik uçlarına

Gözleri yüksek dağlarla çevrili sahra
tozlu urbasında
hüznün sonsuzluğuna gebe
katıksız kor kızılı yüreği

Meycinin kadehinde dağılmış
param parça bir kader
kimin yazdığı muamma
mumyalanıp yad edilmiş bir keder

UZAK KIŞ

ta ne zaman bir düşten mi
düşüştün mi
bindiğim bu ev
gitmez mi bir yere
onu kemiren içinden başka
varışsız mı yapılmıştır her yere
öyleyse eğer ben de sekiz köşe
meleşimin ağırlık merkezini
söker fırlatırım pencereden
sonsuz büyük noktadan
sonsuz küçük noktaya bir geçiş
sesi verebilmek için uzun tümcelere
anlık kan kırımlarını böyle
alıştırmak gövdenin boş çağılıtısına
hayır hayır sadece müthiş sert
geçiyor müthiş bu kış da
azıcık ısınmak için
adımın harflerini birbirine sürüttüğüm
bir kış başımda
ama nasıl oluyorsa bu kez bir fare
yaratılıyor her gece o sürtünmeden
gelip zorluyor koynumu
zorla kendini okşatıyor boynu boyunca
sonra bir ılık su buluyor tam karşımda
gidip onda çözünerek
okumuş oluyor beni iliklerime kadar
kim bilir belki iyi geliyordur
bütün bunlar hiç
tanımadığım birine
belki bu fare belki çok uzaklarda
henüz tam sönmelenmemiş kaya cinleri
üzerinden varolan
biri de bekliyordur benimle
evin artık evmesini birlikte

Nihan İŞIKER**SAHTE YAZ III**

Şimdi özleme zamanı
Kademeli terkedişler doğuruyor gece
Yine düştü yere aşk
Onu kaldıracak yürek yok
Ne de öpecek dudaklar
Kaldırıp koymak için yükselere

Yayın Yönetmeni : Ramis Dara
Prodüksiyon : İhsan Üren, Zühtü Engüdar - Ersin Erdem,
Zihni Engüdar, Yalçın Oğuz.
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü : Halim Çiftçi (Ömerbey Mah. Ş. K. Ahmet. Sok.
Fidan Apt. B. Blok. Kat: 2, D: 5- MUDANYA)
Yazışma ve posta kargo adresi : PK 68 16361 Ulucami - BURSA
E- Posta : akatalpa@hotmail.com
Yayın Türü : Yaygın süreli yayın. ISSN 1305 - 7685

Kâğıt çıkışlı dergi sadece İzmir'de dağıtımına verilmekte.
İsteyen herkes akatalpa sitesinden kâğıt çıkışı alabilir.
Yazıcı çıkışı : Selman Kırtasiye, Kuruçeşme Mh.
Altıparmak Cd., 16050 Osmangazi - BURSA

Ocak 2000'de Bursa'da Ramis Dara, Melih Elal, Serdar Ünver, Ali Özçelebi ve arkadaşları tarafından kurulan şiir ve eleştiri ağırlıklı aylık edebiyat dergisi
Akatalpa (www.akatalpa.org), şair ve yazarlarının başışladıkları telifler ve bazı şiir dostlarının katkılarıyla yayımlanmaktadır.